

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту і адміністрування

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять з дисципліни

«Фінансово-економічний аналіз в антикризовому управлінні галузей
національного господарства»

для здобувачів ступеня доктора філософії

спеціальності 073 Менеджмент

денної та заочної форм навчання

Кривий Ріг – 2019

Укладачі: Турило А.М., д.е.н., професор
Варава Л.М., д.е.н., професор
Ртищев С.А., к.е.н., доцент

Рецензент: Афанасьєв Є.В., д.е.н., професор

Відповідальний за випуск: д.е.н., професор Варава Л.М.

Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Фінансово-економічний аналіз в антикризовому управлінні галузей національного господарства» для здобувачів ступеня доктора філософії спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування денної та заочної форм навчання. В методичних рекомендаціях до проведення практичних занять наведено склад практичної роботи здобувачів: опрацювання теоретичних питань, робота з проблемними теоретичними питаннями, підготовку до практичних занять і екзамену шляхом тестового опитування.

Затверджено
на засіданні кафедри
менеджменту і адміністрування

Протокол № 4
від 27.11.2018 р.

Затверджено
методичною радою факультету
економіки та управління
бізнесом ДВНЗ «КНУ»

Протокол № 2
від 05.12.2018 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
3. СТРУКТУРА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
4. ПИТАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ.....	8
5. ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ	11
7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	13
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	14

ВСТУП

За умов поширення глобалізаційних процесів у світі, країни, що розвиваються, стають найбільш вразливими під час виникнення кризи, спричиненої економічними, фінансовими, технологічними та іншими чинниками. З огляду на це, підприємства повинні активно застосовувати увесь сучасний інструментарій фінансового аналізу, який є підґрунтям для якісної діагностики кризового стану. При цьому систематична діагностика кризового стану, своєю чергою, створює передумови забезпечення антикризової діяльності. Здійснення останньої на постійній основі дає змогу цілеспрямовано формувати ефективну підсистему управління підприємством не тільки в кризових ситуаціях, але й у стабільних умовах функціонування з урахуванням профілактичних, превентивних антикризових заходів. Усвідомлення необхідності формування, а також ролі, місця та варіантів побудови системи антикризового управління на підприємстві – нагальна проблема, що потребує подальшого розгляду.

Дисципліна «Фінансово-економічний аналіз в антикризовому управлінні галузей національного господарства» розглядає методики оцінки фінансового стану підприємства. Крім того, викладається інструментарій аналітичної діагностики щодо можливої появи негативних явищ у господарській діяльності, які можуть призвести до банкрутства з метою розробки заходів, спрямованих на оздоровлення фінансового стану підприємства та антикризового управління.

Практичне застосування цієї дисципліни полягає в обговоренні на аудиторних заняттях дискусійних питань, а також виконанні практичних занять, на яких відпрацьовуються навички щодо оцінки та аналізу фінансово-економічного стану підприємства, ефективного управління ним з урахуванням умов його діяльності у стані кризи різного ступеню її важкості, а також вирішення проблемних питань антикризового управління.

Предметом вивчення дисципліни є методологія та інструментарій застосування підходів фінансово-економічного аналізу в антикризовому управлінні галузей національного господарства.

Міждисциплінарні зв'язки: засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни «Фінансово-економічний аналіз в антикризовому управлінні галузей національного господарства» передбачає використання здобувачами раніше отриманих знань з дисциплін: «Філософія науки та інновації», «Іноземна мова для академічних та наукових цілей», «Організація та реалізація досліджень здобувача наукового ступеня доктора філософії», «Управління науковими проектами та фінансуванням досліджень».

Програма навчальної дисципліни складається з двох змістовних модулів: Змістовий модуль №1 «Фінансово-економічний аналіз підприємства», Змістовий модуль №2 «Проблеми антикризового управління підприємством як одиниці галузі національного господарства».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів системи аналітичних умінь і навичок, розвиток їх адаптаційних здібностей застосування інструментарію антикризового управління у процесі написання дисертаційної роботи, а також під час практичної діяльності.

1.2. Завдання навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз в антикризовому управлінні галузей національного господарства» полягають у вивченні дисципліни і подальшому грамотному використанні основних принципів, методів та підходів з питань щодо забезпечення розуміння понятійного апарату дисципліни, основних теоретичних положень і методів фінансово-економічного аналізу та антикризового управління; наданні знань про особливості оцінки фінансових показників; застосуванні теоретичних знань для вирішення практичних, професійних і прикладних задач фінансово-економічного аналізу діяльності підприємства та ефективного антикризового управління.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні

знати:

- порядок проведення зовнішнього та внутрішнього фінансового аналізу на підприємстві; характер кризи та економічний механізм виникнення кризового стану на підприємстві;

– методики проведення фінансового аналізу підприємницької діяльності зовнішніми та внутрішніми користувачами;

сучасні методи і підходи управління підприємством в умовах кризи;

основні інструменти діагностики кризи на підприємстві та визначення ступеня її важкості;

- найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей;

вміти:

– проводити експрес-діагностику та поглиблену діагностику фінансового стану підприємства з метою виявлення потенційних (прихованих) і наявних кризових ситуацій та явищ;

– визначати напрями поліпшення платоспроможності, запобігання банкрутству підприємств, зниження фінансового ризику їхньої діяльності; визначити основні напрямки подолання кризи на підприємстві;

– прогнозувати фінансовий стан підприємства; обирати антикризову стратегію та основні інструменти виходу із стану кризи;

- робити критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей;

- розроблювати та реалізувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових та інших проблем.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Заліковий модуль №1

Змістовий модуль №1 «Фінансово-економічний аналіз підприємства»

Тема 1. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Сутність аналізу фінансового стану підприємства. Класифікація показників оцінки фінансового стану підприємства.

Тема 2. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Сутність фінансової стійкості. Поточна фінансова стійкість підприємства. Показники оцінки фінансової стійкості підприємства.

Тема 3. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства. Аналіз платоспроможності підприємства. Аналіз ліквідності підприємства.

Тема 4. Аналіз грошових потоків підприємства. Класифікація грошових потоків. Аналіз руху грошових потоків.

Тема 5. Аналіз ефективності використання капіталу. Значення і завдання аналізу джерел фінансування. Аналіз власного капіталу. Аналіз зобов'язань.

Тема 6. Аналіз кредитоспроможності підприємства. Сутність кредитоспроможності та необхідність її оцінювання. Оцінювання кредитоспроможності позичальника. Система показників, що характеризують фінансовий стан позичальника та методика їх оцінювання. Визначення класу позичальника.

Тема 7. Оцінка виробничо-фінансового левериджу. Поняття левериджу, його значення для ринкової економіки. Методика визначення та аналізу рівнів виробничого, фінансового та виробничо-фінансового левериджу.

Тема 8. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства. Показники аналізу ділової активності підприємства. Рівень ефективності використання ресурсів підприємства. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства

Змістовий модуль №2

«Проблеми антикризового управління підприємством як одиниці галузі національного господарства»

Тема 9. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства як одиниці галузі національного господарства. Національне господарство: визначення, сутність, види. Прогнозування фінансових результатів та фінансового стану підприємства. Аналіз ефективності господарювання підприємства.

Тема 10. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та запобігання їх банкрутству. Поняття, види, причини банкрутства підприємства. Методи діагностики банкрутства суб'єкта господарювання. Шляхи фінансового оздоровлення суб'єктів господарювання

Тема 11. Стратегічний аналіз фінансового ризику та напрями його зменшення. Економічна сутність фінансових ризиків та їх класифікація. Методи аналізу ризиків. Оцінка ризику та диверсифікація. Способи нейтралізації фінансових ризиків.

Тема 12. Загальна характеристика кризи. Сутність поняття «криза» та підходи до її визначення. Криза та її ознаки. Класифікація видів кризи. Можливі наслідки кризи.

Тема 13. Діагностика виникнення і розвитку кризи. Сучасні підходи до діагностики кризового стану підприємств. Зміст експрес-діагностики кризи. Етапи діагностики кризи.

Тема 14. Сутність та особливості антикризового управління галузей національного господарства. Національне господарство: визначення, сутність, види. Антикризове управління галузей національного господарства: сутність, цілі та завдання. Функції антикризового управління. Процес антикризового управління. Технології антикризового управління галузей національного господарства. Особливості заходів з антикризового управління господарством в провідних країнах світу. Антикризове управління як важлива складова державного регулювання національним господарством. Проблеми антикризового управління та основні напрями антикризової підтримки гірничо-металургійного комплексу України.

Тема 15. Організаційне забезпечення антикризового управління в діяльності промислових підприємств. Основні передумови здійснення антикризового управління в діяльності промислових підприємств. Оцінка ефективності застосування заходів антикризового управління при здійсненні фінансової діяльності підприємства. Антикризова кадрова політика на підприємстві. Формування оперативних антикризових груп. Оцінка заходів щодо подолання кризи на гірничо-збагачувальних підприємствах.

3. СТРУКТУРА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Організація проведення практичних занять

Мета проведення практичних занять полягає у необхідності опанування здобувачами теоретичного матеріалу, одержанні практичних навичок при розв'язанні задач економічного змісту шляхом усвідомлення концептуальних аспектів питань щодо вирішення наукових задач фінансово-економічного аналізу та антикризового управління; наданні знань про особливості оцінки фінансових показників.

Зміст практичних занять включає такі складові: 1) опитування за матеріалами лекцій і питаннями, винесеними для самостійного вивчення; 2) розв'язання задач; 3) перевірка отриманих знань (тестування).

Усі письмові завдання та усні відповіді на практичних заняттях оцінюються викладачем згідно з порядком поточного оцінювання. Результати поточного контролю знань обов'язково фіксуються ним у журналі успішності академічної групи.

3.2. Зміст практичних занять

На практичних заняттях здобувачі під керівництвом викладача особисто проводять наукові дослідження, спрямовані на розв'язання фундаментальних і прикладних проблем питань щодо вирішення наукових задач в дослідженнях економічних процесів в системі промислового виробництва, зокрема: збір інформації, її постійне оновлення і систематизація, критичний аналіз, синтез нових знань або узагальнень; розв'язання складних наукових завдань.

Перелік тем і розподіл годин, відведених на практичні заняття дисципліни «Фінансово-економічний аналіз в антикризовому управлінні галузей національного господарства» наведено у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Перелік тем і розподіл годин, відведених на практичні заняття дисципліни «Фінансово-економічний аналіз в антикризовому управлінні галузей національного господарства»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Пз. 1	Тема 1. Загальна оцінка фінансового стану підприємства.	1	-
Пз. 2	Тема 2. Аналіз фінансової стійкості підприємства.	1	0,5
Пз. 2	Тема 3. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства	1	-
Пз. 3	Тема 4. Аналіз грошових потоків підприємства.	1	0,5
Пз. 3	Тема 5. Аналіз ефективності використання капіталу.	1	-
Пз. 4	Тема 6. Аналіз кредитоспроможності підприємства.	1	0,5
Пз. 4	Тема 7. Оцінка виробничо-фінансового левериджу.	1	-
Пз. 5	Тема 8. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.	1	0,5
Пз. 5	Тема 9. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства як одиниці галузі національного господарства.	1	-
Пз. 6	Тема 10. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та запобігання їх банкрутству.	1	0,5
Пз. 6	Тема 11. Стратегічний аналіз фінансового ризику та напрями його зменшення.	1	0,5
Пз. 7	Тема 12. Загальна характеристика кризи.	1	-
Пз. 7	Тема 13. Діагностика виникнення і розвитку кризи.	1	0,5
Пз. 8	Тема 14. Сутність та особливості антикризового управління.	1	-
Пз. 8	Тема 15. Організаційне забезпечення антикризового управління в діяльності промислових підприємств	2	0,5
	Разом:	16	4

4. ПИТАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль №1 «Фінансово-економічний аналіз підприємства»

Тема 1. Загальна оцінка фінансового стану підприємства.

1. Сутність аналізу фінансового стану підприємства.
2. Класифікація показників оцінки фінансового стану підприємства.

Тема 2. Аналіз фінансової стійкості підприємства.

1. Сутність фінансової стійкості.
2. Поточна фінансова стійкість підприємства.
3. Показники оцінки фінансової стійкості підприємства.

Тема 3. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства.

1. Аналіз платоспроможності підприємства.
2. Аналіз ліквідності підприємства.

Тема 4. Аналіз грошових потоків підприємства.

1. Класифікація грошових потоків.
2. Аналіз руху грошових потоків.

Тема 5. Аналіз ефективності використання капіталу.

1. Значення і завдання аналізу джерел фінансування.
2. Аналіз власного капіталу.
3. Аналіз зобов'язань.

Тема 6. Аналіз кредитоспроможності підприємства.

1. Сутність кредитоспроможності та необхідність її оцінювання.
2. Оцінювання кредитоспроможності позичальника.
3. Система показників, що характеризують фінансовий стан позичальника та методика їх оцінювання.
4. Визначення класу позичальника.

Тема 7. Оцінка виробничо-фінансового левериджу.

1. Поняття левериджу, його значення для ринкової економіки.
2. Методика визначення та аналізу рівнів виробничого, фінансового та виробничо-фінансового левериджу.

Тема 8. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.

1. Показники аналізу ділової активності підприємства.
2. Рівень ефективності використання ресурсів підприємства.
3. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства

Змістовий модуль №2

«Проблеми антикризового управління підприємством як одиниці галузі національного господарства»

Тема 9. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства як одиниці галузі національного господарства.

1. Національне господарство: визначення, сутність, види.
2. Прогнозування фінансових результатів та фінансового стану підприємства.
3. Аналіз ефективності господарювання підприємства.

Тема 10. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та запобігання їх банкрутству.

1. Поняття, види, причини банкрутства підприємства.
2. Методи діагностики банкрутства суб'єкта господарювання.
3. Шляхи фінансового оздоровлення суб'єктів господарювання

Тема 11. Стратегічний аналіз фінансового ризику та напрями його зменшення.

1. Економічна сутність фінансових ризиків та їх класифікація.
2. Методи аналізу ризиків. Оцінка ризику та диверсифікація.
3. Способи нейтралізації фінансових ризиків.

Тема 12. Загальна характеристика кризи.

1. Сутність поняття «криза» та підходи до її визначення.
2. Криза та її ознаки. Класифікація видів кризи.
3. Можливі наслідки кризи.

Тема 13. Діагностика виникнення і розвитку кризи.

1. Сучасні підходи до діагностики кризового стану підприємств.
2. Зміст експрес-діагностики кризи.
3. Етапи діагностики кризи.

Тема 14. Сутність та особливості антикризового управління галузей національного господарства.

1. Національне господарство: визначення, сутність, види.
2. Антикризове управління галузей національного господарства: сутність, цілі та завдання. Функції антикризового управління.
3. Процес антикризового управління.
4. Технології антикризового управління галузей національного господарства.
5. Особливості заходів з антикризового управління господарством в провідних країнах світу.
6. Антикризове управління як важлива складова державного регулювання національним господарством.
7. Проблеми антикризового управління та основні напрями антикризової підтримки гірничо-металургійного комплексу України.

Тема 15. Організаційне забезпечення антикризового управління в діяльності промислових підприємств.

1. Основні передумови здійснення антикризового управління в діяльності промислових підприємств.
2. Оцінка ефективності застосування заходів антикризового управління при здійсненні фінансової діяльності підприємства.
3. Антикризова кадрова політика на підприємстві.
4. Формування оперативних антикризових груп.
5. Оцінка заходів щодо подолання кризи на гірничо-збагачувальних підприємствах.

5. ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль №1 «Фінансово-економічний аналіз підприємства»

Тестові завдання:

1. Як зміниться коефіцієнт абсолютної ліквідності підприємства, якщо грошові кошти та їх еквіваленти зменшаться суттєвіше, ніж зменшаться поточні зобов'язання:

- а) збільшиться;
- б) зменшиться;
- в) не зміниться;
- г) неможливо визначити.

2. За умови, що погашено дебіторську заборгованість, як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності, якщо початковий коефіцієнт більший, ніж 1:

- а) збільшиться;
- б) зменшиться;
- в) не зміниться;

г) неможливо визначити

3. Як зміниться коефіцієнт загальної ліквідності підприємства, якщо за інших однакових умов одночасно відбудеться зростання дебіторської заборгованості та зменшення кредиторської заборгованості:

а) збільшиться;

б) зменшиться;

в) не зміниться;

г) неможливо визначити.

4. Загальна вартість активів підприємства становить 1000 тис.грн., важко ліквідні активи – 400 тис. грн., капіталізовані джерела – 700 тис.грн. Коефіцієнт поточної ліквідності дорівнює:

а) 1,3;

б) 1,4;

в) 0,9;

г) 2

5. Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності підприємства, якщо за інших однакових умов відбудеться продаж частини основних засобів:

а) збільшиться;

б) зменшиться;

в) не зміниться;

г) неможливо визначити.

6. Який з перелічених факторів впливає на зменшення ліквідності:

а) прибуток;

б) одержання довгострокового кредиту;

в) збільшення дебіторської заборгованості;

г) скорочення дебіторської заборгованості.

Змістовий модуль №2

«Проблеми антикризового управління підприємством як одиниці галузі національного господарства»

1. Система ретроспективного, оперативного і перспективного цільового аналізу, спрямованого на виявлення ознак кризового стану підприємства, оцінку загрози його банкрутства та можливостей подолання кризи – це:

а) діагностика фінансового стану підприємства;

б) діагностика фінансової стійкості підприємства;

в) діагностика кризи;

г) діагностика банкрутства.

2. Система регулярної оцінки кризових параметрів фінансового розвитку підприємства, яка здійснюється на основі даних його фінансового обліку за стандартними алгоритмами аналізу – це:

а) фундаментальна діагностика;

б) експрес-діагностика;

в) поточна діагностика;

г) стратегічна діагностика.

3. Фундаментальна діагностика передбачає вивчення параметрів кризового стану підприємства на основі:

а) методів факторного аналізу і прогнозування;

б) фінансової звітності підприємства;

в) первинного бухгалтерського обліку;

г) аналізу взаємовідносин із зовнішнім оточенням.

4. Схема проведення діагностики кризового стану та загрози банкрутства підприємства передбачає:

- а) створення інформаційної бази дослідження;
- б) діагностика кризи та загрози банкрутства;
- в) прогнозування наслідків виникнення ситуації банкрутства;
- г) дослідження та оцінка потенціалу виживання підприємства;
- д) узагальнення результатів діагностики кризи та загрози банкрутства підприємства;
- е) усі відповіді правильні;
- є) усі відповіді неправильні.

5. Державні методики проведення діагностики кризи та загрози банкрутства є:

- а) обов'язковими для використання у всіх випадках;
- б) необов'язковими для використання;
- в) використовуються на розсуд власників підприємств;
- г) обов'язковими для використання в певних ситуаціях.

6. Наукові методики проведення діагностики кризи та загрози банкрутства є:

- а) обов'язковими для використання у всіх випадках;
- б) необов'язковими для використання і мають рекомендаційний характер;
- в) обов'язковими для використання в певних ситуаціях;
- г) обов'язковими для використання на вимогу господарського суду.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль знань здобувачів складається з поточного, модульного, та підсумкового видів контролю.

Основними завданнями контролю знань здобувачів з дисципліни «Фінансово-економічний аналіз в антикризовому управлінні галузей національного господарства» є оцінювання засвоєння ними теоретичних знань і практичних навичок, набутих під час навчання. При цьому контрольні заходи мають виконувати наступні функції:

- стимулювати систематичну самостійну роботу над навчальним матеріалом;
- забезпечувати закріплення та реалізацію набутих теоретичних знань при виконанні практичних завдань та написанні тез на міжнародні науково-практичні конференції, публікацій в фахові видання за спеціальністю;
- набуття навичок відповідального ставлення до своїх обов'язків, самостійного цілеспрямованого пошуку потрібної інформації, чіткої організації свого робочого дня.

Система поточного контролю знань здобувачів передбачає оцінювання їх знань за трьома основними напрямками:

- перевірка теоретичних знань;
- перевірка виконання завдань на практичних заняттях;
- перевірка виконання завдань самостійної роботи.

Оцінювання рівня засвоєння теоретичних знань здобувачів у залежності від вибору викладача може проводитись в одній з альтернативних форм:

- за результатами звітів про вивчення відповідних тем дисципліни або написання рефератів згідно з тематичним планом;
- за підсумками тестування;
- під час проведення усної співбесіди викладача зі здобувачем, у процесі якої здобувач дає відповіді на питання з різних тем дисципліни.

Навчальним планом видом семестрового контролю з дисципліни «Фінансово-економічний аналіз в антикризовому управлінні галузей національного господарства» передбачений екзамен.

У табл. 6.1 наведено накопичувальну рейтингову систему поточного оцінювання знань здобувачів денної форми навчання на практичних заняттях.

Таблиця 6.1

Критеріальна накопичувальна бально-рейтингова система поточного оцінювання знань здобувачів денної форми навчання на практичних заняттях

Теми змістових модулів		Σ балів отриманих на практичному занятті
Змістовий модуль 1	Тема 1. Загальна оцінка фінансового стану підприємства.	1
	Тема 2. Аналіз фінансової стійкості підприємства.	1
	Тема 3. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства	1
	Тема 4. Аналіз грошових потоків підприємства.	1
	Тема 5. Аналіз ефективності використання капіталу.	1
	Тема 6. Аналіз кредитоспроможності підприємства.	1
	Тема 7. Оцінка виробничо-фінансового левериджу.	2
	Тема 8. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.	2
	Разом за модулем 1	10
Змістовий модуль 2	Тема 9. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства як одиниці ~~внутрішнього господарства~~	1
	Тема 10. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та запобігання їх банкрутству.	1.5
	Тема 11. Стратегічний аналіз фінансового ризику та напрями його зменшення.	1.5
	Тема 12. Загальна характеристика кризи.	1.5
	Тема 13. Діагностика виникнення і розвитку кризи.	1.5
	Тема 14. Сутність та особливості антикризового управління.	1.5
	Тема 15. Організаційне забезпечення антикризового управління в діяльності промислових підприємств	1.5
	Разом за модулем 2	10
Разом балів за видами робіт		20

У табл. 6.2 наведено накопичувальну рейтингову систему поточного оцінювання знань здобувачів заочної форми навчання на практичних заняттях.

Таблиця 6.2

Критеріальна накопичувальна бально-рейтингова система поточного оцінювання знань здобувачів заочної форми навчання на практичних заняттях

Теми змістових модулів		Σ балів отриманих на практичному занятті
Змістовий модуль 1	Тема 1. Загальна оцінка фінансового стану підприємства.	2
	Тема 2. Аналіз фінансової стійкості підприємства.	2
	Тема 3. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства	2
	Тема 4. Аналіз грошових потоків підприємства.	1
	Тема 5. Аналіз ефективності використання капіталу.	1
	Тема 6. Аналіз кредитоспроможності підприємства.	1
	Тема 7. Оцінка виробничо-фінансового левериджу.	1
	Тема 8. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.	1
	Разом за модулем 1	2
Змістовий модуль 2	Тема 9. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства як одиниці	1
	Тема 10. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та	1
	Тема 11. Стратегічний аналіз фінансового ризику та напрями його зменшення.	1
	Тема 12. Загальна характеристика кризи.	2
	Тема 13. Діагностика виникнення і розвитку кризи.	2
	Тема 14. Сутність та особливості антикризового управління.	2
	Тема 15. Організаційне забезпечення антикризового управління в діяльності промислових підприємств	2
	Разом за модулем 2	11
Разом балів за видами робіт		22

Кількість балів за кожною темою визначається диференційовано, з урахуванням кількості годин на її вивчення і структури навчальних завдань. У загальну кількість балів за темою включено оцінювання успішності на практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз в антикризовому управлінні галузей національного господарства» для здобувачів ступеня доктора філософії спеціальності 073 Менеджмент денної та заочної форм навчання / Укл. д.е.н. А.М. Турило, д.е.н. Л.М. Варава, к.е.н., Ртищев С.А. – Кривий Ріг: ДВНЗ «КНУ», 2019. – 55 с. (електронний ресурс).

2. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Фінансово-економічний аналіз в антикризовому управлінні галузей національного господарства» для здобувачів ступеня доктора філософії спеціальності 073 Менеджмент денної та заочної форм навчання / Укл. д.е.н. А.М. Турило, д.е.н. Л.М. Варава, к.е.н. Ртищев С.А. – Кривий Ріг: ДВНЗ «КНУ», 2019. – 12 с. (електронний ресурс).

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

№ п/п	Назва підручника (посібника), автор, видавництво, рік видання	Кількість примірників в бібліотеці ЗВО/кафедри
1.	Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3615	4
2.	Адамська О. Антикризове управління в контексті реагування на регіональні виклики: теоретико-методологічний аспект / О. Адамська // Ефективність державного управління. - 2018. - Вип. 2. - С. 30-38. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2018_2_5 .	5
3.	Азаренкова Г.М. та ін. Антикризове фінансове управління підприємствами в сучасних умовах. Вісник Університету банківської справи, 2018. - № 3 (33), С.110-113.	2
4.	Борзенко В. І. Антикризове управління: навчальний посібник. Х.: Видавництво Іванченка. І С., 2016. 232 с.	5
5.	Буркова Л. А. Оцінка заходів щодо подолання кризи на гірничо-збагачувальних комбінатах / Л. А. Буркова. // Ефективна економіка. - 2015. - № 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_1_56 .	
6.	Гаватюк Л.С., Сокровольська Н.Я., Корбутяк А.Г., Юрій Е.О., Управління фінансовими активами: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2019. 160 с.	10
7.	Головін Р. Г. Особливості реалізації заходів державного антикризового управління в провідних країнах світу / Р. Г. Головін. // Державне управління:	
8.	Коваленко, В.В., Суганяка М.В., Фучеджи В.І. Антикризове фінансове управління в системі суб'єктів економічної діяльності: методи та інструменти опіювання: монографія. Олеса: 2013. 381 с.	5
9.	Ортіна Г.В. Стратегічні напрями державної політики щодо антикризової підтримки металургійної галузі України. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління, 2017. - Вип. 2. С.164-172. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNUCZUDU_2017_2_25 .	
10.	Селіверстова Л. С., Скрипник О. В. Фінансовий аналіз: Навч. метод. посіб. / За заг. ред. С. М. Безрутенка. – К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2012. 274 с.	5
11.	Турило А.М., Турило А.А. Фінансово-економічні аспекти формування людського капіталу і його реалізація в процесах забезпечення інноваційності, якості, менеджменту, ефективної інфраструктури та конкурентності. Науково-практичний журнал: Економіка та митно-правові відносини. 2019. Вип. № 9–10. С. 6–12.	2
12.	Фінансовий аналіз промислових підприємств: навчальний посібник / за заг. ред. проф. В. Я. Нусінова; ДВНЗ «КНУ», МОН України. Кривий Ріг: Вид. Р. А. Козлов, 2016. 511 с.	1
14.	Островська О.А., Соколова О.Б. Управління фінансовою санацією підприємства. Практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб.. К.: КНЕУ, 2013. 176 с.	15
15.	Турило А.М., Адаменко М.В. Фінансовий менеджмент (у схемах і таблицях): навчальний посібник. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2012. 274 с.	12
16.	Швець Ю.О. Необхідність здійснення антикризового управління в діяльності промислових підприємств. Інвестиції: практика та досвід. 2018. - № 14. С. 48–53.	15

Допоміжна література:

№ п/п	Назва підручника (посібника), автор, видавництво, рік видання	Кількість примірників в бібліотеці ЗВО/кафедри
17.	Афанасьєв Є.В., Демченко П.С. Окремі концептуальні аспекти щодо врахування економічних ризиків у моделюванні стратегій розвитку залізорудних підприємств. Збірник наукових праць «Проблеми системного підходу в економіці». 2019. Вип. 6 (74). С. 15-20. URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/6_74_2_2019_ukr/2.pdf .	10
18.	Дороніна О. А. Кадрова політика як інструмент антикризового управління підприємством / О. А. Дороніна // Інвестиції: практика та досвід. - 2015. - № 20. - С. 92-95. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2015_20_21 .	10
19.	Нусінова О.В., Міщук Є.В. Експрес-діагностика економічної кризи підприємства: [монографія]. Кривий Ріг: Діоніс, 2011. 220 с.	10
20.	Нусінов В.Я., Міщук Є.В. та ін. Діагностика кризи в системі антикризового управління підприємствами: монографія. Кривий Ріг: ФО–П Черняхівський Д.О., 2011. 408с.	2
21.	Нусінов В.Я., Ярова А.Б. Діагностика кризового стану підприємства з урахуванням фактора часу: монографія. Кривий Ріг: Діоніс, 2012. – 204 с.	1
22.	Rtyshchev S. Astafiev O., Astafieva K., Astafieva V. Approaches to economic crises forecasting by means of exchange indices on the example of foreign experience. Scientific Journal of Polonia University «Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej». Czestochowa, Akademia Polonijna, 2018. - Vol 30 No 5. S.91-98. URL: https://orcid.org/0000-0002-7751-542X	10
24	Турило А.А., Ртищев С.А. Економічна оцінка вибору оптимального банку для кредитних та депозитних операцій у кризовий час. Вісник криворізького національного університету: Кривий Ріг, 2020. - Вип.50. С.147-153. URL: http://ds.knu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2945	10
25.	Турило А.М. Фінансова і економічна діяльність підприємства в аспекті інноваційного і конкурентного розвитку. Економічні, фінансово-облікові та правові проблеми діяльності підприємств: монографія. Дніпро: Герда, 2016. 336 с.	2
26.	Турило А.М., Корнух О.В. Методологічні підходи до оцінювання трансформації на мікрорівні з позиції фінансово- економічних критеріїв її розвитку. Взаємодія банків та інших фінансових установ з підприємствами: теорія, методика і практична реальність: монографія / за заг. ред. Л.І. Катан та Н.І. Демчук. Дніпро: Пороги, 2018. С. 359–369.	2

13.3. Інформаційні ресурси:

1. Електронна бібліотека Криворізького національного університету. – Режим доступу до електронних ресурсів: <http://lib.knu.edu.ua/> .

2. Електронна книга з економічної теорії. – Режим доступу до електронних ресурсів: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/1f07ec168ae326064a2e0805fad4112c.pdf> .

3. Електронна книга з типів економічних систем. – Режим доступу до електронних ресурсів:

https://pidruchniki.com/1246122039915/politekonomiya/ekonomichna_sistema_sutnist_tsili_osnovni_strukturni_elementi_tipi_ekonomichnih_sistem .

4. Електронна книга з функціонування соціально-економічних систем. – Режим доступу до електронних ресурсів: <http://dSPACE.puet.edu.ua/bitstream/123456789/5673/1/032-879.pdf> .

5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.nbuv.gov.ua> .

Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Фінансово-економічний аналіз в антикризовому управлінні галузей національного господарства» для здобувачів ступеня доктора філософії спеціальності 073 Менеджмент денної та заочної форм навчання. В методичних рекомендаціях до проведення практичних занять наведено склад практичної роботи здобувачів: опрацювання теоретичних питань, робота з проблемними теоретичними питаннями, підготовку до практичних занять і екзамену.

Укладач: Турило А.М., д.е.н., професор
Варава Л.М., д.е.н., професор
Ртищев С.А., к.е.н., доцент

Рецензент: Афанасьєв Є.В., д.е.н., професор

Відповідальний за випуск: д.е.н., професор Варава Л.М.